

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő iroda, Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A katolikus autonomia és a főpapság.

Április 24.

Mély szomorúság és a jövőnk fölötti komoly aggodalom fogja el minden magyar katolikusként keblét, ki egyháza érdekeit igazán szíven viseli, midőn látja mint kompromittálja az azelőtt kifogástalanul hazafias főpapság a magyar katolicizmus ügyét csak azért, mert Róma parancs-szavára az országon kívül álló sőt a magyar nemzet javával egész ellentétes hatalmi érdekeknek szolgál.

Elsőbbet is a nemzet egységét és az ország közbékéjét veszélyeztető országos igazságokat kezdett és állandósított a végből, hogy megakadályozza oly intézmények behozatalát, melyek minden más művelt katolikus államban már régen meghonosítottak, s beváltak annélkül, hogy ott a kath. egyház érdekeit érintették volna; miután lényegileg nem is céloznak egyebet, mint a felekezeti kényszernek amugy is tarthatatlan, de a kath. propagandára nézve nem is előnyös elvét megszüntetni, s más oldalról egy oly állami aktust törvényesíteni, mely a házassági jog egységes szervezésére okvetlenül szükséges és a kath. hitéletet sem érinti másban, minthogy a változatlanul fennmaradandó kath. házasság-kötésnek az állami törvények értelmében előlegesen adandó hozzájárulását feltételezi.

Ezen oktan ellenkezésével a hazai kath. hierarchia szerencsésen elérte azt, hogy a magyar művelt katolikusság zömét maga ellen zudította, s a benső kapcsolatot, mely a vallásos hitélet érdekében pedig nélkülözhetlen volna, maga és hívei között hosszú időkre széttepte.

A főpapságnak egy másik — talán még végzetesebb — baklövése azon magatartásának lesz következménye, melyet a „kath. autonomia“ címen a jezsuita ellenzék részéről lelkiismeretlenül felidézett frivol taktikai cselvetéssel szemben elfoglalt.

Megirtuk e lap hasábjain már több ízben, hogy a kath. autonomia a nemzeti közművelődés szempontjából nem kívánatos, de azon óriási javadalmakkal szemben, melyekkel a magyar főpapság és káptalanok egészen önállóan rendelkeznek, s melyek eredetileg nem pompa-, fényűzés- és színekurák, hanem kulturális célokra voltak a fejedelmek által adományozva, nem is szükséges; továbbá, hogy ezen autonomia szükség szerű kifolyásaképpen a laikus elemek újabb kultusz járulmányokkal való megterhelhetése a főpapság anyagilag független helyzetére nézve egyenesen veszélyes, mert az csak evidens, hogy a világi katolikus hívőség nem hagyja annyiban, hogy vallási célokra ő újabb adókkal sújtassék, midőn az eredetileg ezek célokra szánt javadalmakat arra látja felhasználhatni, hogy a főpapság az apos-

toli hivatással éppen nem elválaszthatatlanul kapcsolatos pazar fényű fejedelmi udvarokat tartson s a káptalanok tagjai torkig lakjanak a bőséggel dotált ociumban. Elnézi ezt a nép bölcös mérséklet- és közönyösséggel addig, míg őt és vejejtékes keresményét igénybe nem veszik, de ha filléreit követelik, akkor megnézi, hogy mire és miért adja.

Végül azt is kifejtettük volt e helyen, hogy az ugynevezett katolikus autonómiának behozatala Magyarországon egyszerűen lehetetlenség. Olyan képtelenség, mely minden világosabban gondolkozó fő előtt szembeszökő. A magyar nép, melynek az alkotmányosság, a képviselő elve ugyszólván a vérbe ment át s egyéniségének elválaszthatatlan attributumát képezi, semmiképpen bele nem megyen egy olyan autonómiába, melyet rá oktrojálnak, s melyben a döntő szerepet a papság s annak kinevezett kreatúrái vinnek. De meg az autonómiában reá várakozó kötelességek és jogok tekintetében is okvetlenül himet varna magának a hazai református és görög egyházak autonómiáiból, melyek a világi elemnek oly hatáskört biztosítanak, hogy azt a katolikus egyház hierarchikus szervezete és kánonai laikus osztályának meg nem adhatnának. Egyébként még azért is képtelenség Magyarországon a kath. autonomia, mert a hatáskörébe vonható jogok leglényegesebb részét a magyar király, mint legfőbb kegyur bírja;

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Késő virágok.

Ezen a világon . . . .

Ezen a világon megtörténik minden,
Ember igazságát elfeledi Isten,
Szíved ellen fordul a legszebb érzelem,
Jótett veszedelmet kamatoz szüntelen . . .
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

A kit átöleltél, visszaölel téged,
Nincsen e világon nagyobb ellenséged . . .
Segítéd nyomorban, ápoltad betegem,
Boldogtalan lettél, csak ő boldog legyen . . .
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

S mikor már szülőben, barátban csalódtál,
Öreg ember lettél, gyermek alig voltál,
Fellöbög szívedben a nap, a szerelem . . .
Kialszik, hamu van a rideg tűzhelyen!
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

Harcba mentek ketten, az egyik szívtelen,
Küzd, csapásokat oszt, tesz, számít hidegen,
Győz . . . Te csak álmodtál, tiéd csak az eszme,
Diadalra jut, de magad el vagy veszve . . .
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

Azután lemondasz mindenről végképen,
Csak a szeretetet őrized meg épen.
Óh, csak ez ne volna, szereteted átok,
Nem segíthetsz rajta, s a bukót imárod,
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

Azután kivénülsz, árva szíved, lelked,
Keserű a szavad, arcod meggyűlöltet,
Vád, keserves emlék, guny követi lépted . . .
Oda van egy ember, oda van egy élet . . .
Mért voltál oly dőre,
Érző szíved elveszt, tudhattad előre!

Szerelem.

— Irta : Lovász János. —

Hasztalan minden! A kedves arc, melynek első látása nem rég csak futólagos hatást tett reám: most állandóan itt van, élelem kerül. Napról nap, mint az éjszakák sötét csöndjében.

Oda van minden nyugodalmam. A legkömolyabb munkáim közt, azon percek alatt, mikor az agy legkisebb atomja is az élet aprólékos küzdelmeinek megvívásával van elfoglalva . . . halkán rezdül meg benne a szív hurja és hangjával újra meg újra öszekuszálja a gondolatoknak már-már bontakozni kezdő fonait.

Mely büvös hatalom az, mely gondolatainkat egy csapásra, tántoríthatatlanul eltéríti a megszokott rendes mederből és viszi magával ismeretlen, édes vágyakkal kecsgetető új világ felé, a szerelem boldogsága után?

Magam elé nézek és várom, várom a pillanatot, melyben legalább tisztán láthatnék, józanul gondolkozhatnám. Nem lehet. Ugy érzem, hogy a szív feltétlen urrá lett bennem.

Pedig lásd, kedves leány, te nem adtál egyetlen biztató szöcskét, nem részesítettél csak egy bátorító kézszorításban sem. A szemed?! Óh a szemed, az a gyönyörű szempár sokat beszél. Olvasom belőle, hogy a lelked tiszta, mint a frissen hullott hó, hogy a gondolatod átlátszó, mint a hegyi patak nyugodt tüköre.

Azt látom a szemedben, a mit senki más: hogy te tudsz igazán is szeretni!

De ez nekem nem elég. Szerelemre van minden szív megteremtve, szerelemre, melynek története egy és ugyanaz. Én azt kutatom, hogy tudná-e engem szeretni oly vonzalommal, mint a milyen engem fűz te hozzád.

Én szeretlek téged egyszerűségemben, úgy a mint látlak nap nap után, szeretlek mindig fokozódó odadással, az első édes pillanattól fogva, a mikor megismertelek.

Rosszul mondtam, hiszen nem ismerlek. Ki tudná megfejteni egy leányszív rejtelmét, ki mondhatná azt, hogy ösmeri a női szívet, megérti annak dobbanásait?! Én bizonyára nem s a tiedet legkevésbé, mert hisz szeretlek háttart nem kereső vonzalommal.

Ha valaha mnsolyogtam a szerelmesek tévővázó viselkedésén, ábrándozó visszavonultságukon, úgy most magam felett is pálcát törhetek. Ábrándok, álmok szövődnek szemem előtt, egymásután huzódó foszlányai a ködképek, melyet itt-ott keresztül ragyog a viszontszerlem reményének fényes sugara. A mit nappal a fe-

mivel pedig e jogokat a parlamentáris magyar miniszteriuma által gyakorolja, tehát azok a magyar alkotmány jogkörébe is átmentek: lehetetlen a magyar törvényhozásról föltételezni, — hogy e jogokról egy olyan egyházzal szemben lemondjon, melynek feje egy külföldi szuverén, ki hatalmi céljainak érdekében a most napi renden levő reformjavaslatok által felidézett mozgalmak tanúsága szerint is az ország önrendelkezési jogát, sőt belbékéjét állandóan fenyegeti.

Nagyon jól tudta ezt Simor, a boldogult hercegprimás, a ki jobb és okosabb volt hírenél, s a ki — bár az isten bölcs végzete hosszú élettel áldotta meg — még mindig korán hunyt el a magyar katolikusság és a magyar hazabékéjének érdekére nézve. Ő a boldogult Trefort kultuszminiszterrel egyetértőleg szívesen hozzájárult ahhoz, hogy az autonómiának az ő idejében kidolgozott előkészítési tervezete örök időkre ad akta tétessék, és ha ő él, bizonyára meg nem engedí, hogy holmi Polónyi-féle kétes politikai exisztenciák e közveszélyes kérdést párttaktikából a kormány elleni fegyverül jól megásott és megérdemelt sirjából kiásák.

Végzetes tévedése főpapjainknak, hogy az autonómia kérdését tromf gyanánt az egyházpolitika reformok ellen politikai szegődvényeseik által kijátszani merészkedtek. A szó szoros értelmében rá kényszerítették a mindenképen húzódozó közoktatásügyi minisztert és a szabadelvű pártot, hogy a kérdést a többi reformjavaslatokkal együtt napirendre tűze és amazokkal együttesen és párhuzamosan előkészítse.

Nem történt oly régen, hogy ne volna élénk emlékezetünkben Csáky Albin gróf talpra esett védekezése a par-

lamentben, hol világosan kifejtette, miként ezen kérdés előkészítése szigorúan a kath. egyház irányadó tényezőinek hatáskörébe tartozik. De mindez mit sem használt. Bevitték a kérdést a szabadelvű párt kebelébe, s az akkor még ott veszedelmeskedő jezsuita követők által rá kényszerítették a minisztert, hogy ő legyen a kezdeményező, mert hát abban reménykedtek, hogy egy lehetetlen, egy képtelen dolog megoldását a nyaká varrván, annál biztosabban idézik elő a kudarcot.

A ki tüzzel játszik, könnyen megégeti magát, s hogy ez a példabeszéd igazsága a magyar katolikus főpapságon is teljességbe ment, azt az ő pénteki konferenciájukról közzé tett tudósítások is igazolják.

Ezen az értekezleten kifogásolta a püspöki kar, hogy a kultuszminiszter nem vette figyelembe a hercegprimás által összeállított névsort azon vegyes bizottság megalakításánál, melyet a miniszter ő Felsége által egybehivatott s mely ez alapon meg is alakult, februárius havában a tanácskozásait meg is kezdte. E pontnál azután hosszú vita fejlett ki részint a bizottság összealkotása miatt, részint illetékessége kérdésében. A konferencia elhatározta, hogy felkéri ő felségét, adná ki a püspöki karnak ama bizottság határozatait véleményadás végett, mert a kath. önkormányzat egyházi hozzájárulással csak így jöhet létre.

Pedig ez csak a kezdet, hát még a mi ezután jó! Mert ha a kath. önkormányzatot egyházi hozzájárulás nélkül nem lehet megoldani, bizony nem lehet azt a népakarat hozzájárulása és érvényesítése nélkül sem. Sok vita és sok herce-hurca lesz még odáig, míg a kath. autonómia ügye ismét — megbukik, mint a hogy megbukott éveket ezelőtt. Csak

hogy ennek a bukásnak nem a kultuszminiszter, hanem a főpapság fogja megadni az árát, mely könnyelműen felidézte a kérdést. Ez a kérdés most az ő további fejlődésében elsőbbit is a főpapság állását támadja meg, s a napirendről való újabb leszorítása végképen kompromittálni fogja azt a magyar katolikus egyház világi statusa előtt.

— A főzstiszi tanfolyam új szervezete
 Mélyreható katonai reform életbeléptetését tervezik most egy bécsi lap szerint a közös hadügyminiszteriumban, a mely a főzstiszi tanfolyamot akarja újjászervezni. Eddig az volt a szabály, hogy mindazoknak a rangban magasán álló századosoknak, a kik az őrségi rangot el akarták nyerni, előbb el kellett végezniök a főzstiszi tanfolyamot, s le kellett tenniök a főzstiszi vizgát. Minthogy azonban az alsóbb katonai rangfokokban az előmenetel nagyon lassu kivéve a hadi iskolát végzett tiszteket, a főzstiszi tanfolyam hallgatói rendszeren negyven éves, sőt idősebb századosok voltak. Mindenki belátja, s az eredmény is bizonyítja, hogy ez a kor már nem épen alkalmas a tanulásra. Ezen a bajon akar most segíteni a hadügyminiszterium, még pedig az által, hogy jövőre a tiszteknek nem mint századosoknak, hanem mint fiatal főhadnagyoknak kell a főzstiszi tanfolyamot elvégezniök. A ki ösmerős az előléptési viszonyokkal, tudja, hogy ez legalább is 10—15 év különbséget tesz a korban. Az újítástól méltán azt remélik, hogy a fiatalabb s rugalmasabb szellemű tisztek jobb eredményvel fognak vizsgázni, mintha sokkal idősebb korukban kellene vizsgázniök. A reform egyelőre átmeneti intézkedés lesz, hogy a mostani századosoknak is alkalmok legyen az aranygallért elnyerni, hogy a legközelebbi három évben mindnyájukat behívják főzstiszi tanfolyamokba, melyeket decentralizálni fognak, úgy hogy minden hadtestparancsnoksági székhelyen lesz egy ilyen tanfolyam.

A Csokonai-kör jelentése

az 1893. évről.

A Csokonai-kör vasárnapi közgyűlésén a következő évi jelentés olvastott fel:

Tisztelt közgyűlés!

A Csokonai-kör az elmúlt 1893. évben is szerény eszközeihez és a közönség támogatásához mértén törekedett feladatait teljesíteni, és mikor működésünkről a t. közgyűlésnek főbb vonásokban beszámolunk, legyen szabad ama reményünknek és egyben amaz ígéretünknek is kifejezést adni, hogy ezen támogatás növekedésével a Csokonai-kör is szokottabb mértékben lesz képes megfelelni annak a hivatásnak, mely Debrecen városának ezen nagyfontosságú irodalmi és kulturális egyesületét megilleti.

Mint ilyen tartotta körünk az elmúlt évben egyik főfeladatának mindent megtenni arra nézve, hogy a nemzet nagy költőjének, Jókai Mórnak 50 éves irói jubileumát Debrecenben is méltán megülhessük.

A társadalom, mint a nemes város erkölcsi és anyagi támogatása biztosítva is volt teljes mértékben s a különböző egyesületek, társas körök kiküldöttjeiből alakult nagy rendező bizottság már a programot is kidolgozta s Debrecen sz. kir. város közgyűlése már a költségeket is megszavazta, úgy, hogy a nagyszabású jubileum ünnepségének mi sem áll egyéb útjában, mint azon sajnálatos körülmény, hogy a nagy ünnepelt végképpen lemondott amaz előbbi szándékának megvalósításáról, mikép városunkat nagybecsű látogatásával szerecséltetni fogja. A program pedig egészen ehez képest van megállapítva.

A Csokonai-kör azonban nemcsak mint kezdeményező testület vett részt a múlt év nevezetesebb mozgalmában. Így amaz örökké emlékeztető látogatás ünnepségeiben, a melylyel városunkat fumei testvéreink szerecséltették, az arra kínálkozó alkalmakkor körünk is teljes örömmel kifejezést adott testvéri érzelmeinek, a mire különben a fumei vendégek magatartása

jemben forogtok zavart összevisszaságban, az éjjel álomban folytatását találja s bizony nem tudhatom: mikor vagyok hát boldogabb?

Mert boldoggá tesz az az érzés, hogy szerelem önzetlenül tiszta dobbanását neked szentelhetem.

Lehet, hogy hiába, hasztalan minden. Néha megrettent egy-egy felbukkanó rossz sejtélem: az, hogy nem nyerem meg vonzalmadat soha. Mert hát mi érdemet mutathatok fel előtted?

Mit?! egyedül szerelmemet, csupán azt a végheten vonzalmat, melynek hasonló viszonzásra van joga! . . .

. . . Merő képzelgés, ábrándos boldogság. Szerelmem jogáról beszélek, holott még csak álomról, vágyakról szabadna mesélnem.

De hasztalan minden mentegetőzés, kimagyarázhatatlan érzelem vett hatalmába s kormányozza minden gondolatomat.

Minden, de minden az ideál felé ragad s én megyek e kép felé kipirult arccal, lázasan dobogó szívvvel. Hisz' úgy van ezzel mindenki, a ki valaha szeretett.

Nincs egy parányi emlék semmi tárgy, mely reá emlékeztetne, mégis látjuk a kedves ajak mosolyát, halljuk a hangot, melynek rezgése szívünket ériutette. Igen, igen a szív fogta fel a kép mását, s a perctől kezdve minden érzékünk a szív szógálatába állott.

Egy pillanat, mely örök nyomot hagy szívünkben, egy pillantás, mely egész jövőnk megváltatója lesz!

Ugy állsz előttem, mint gyermekkorom zsenge képzelődése előtt: a szent Madonna arca,

érintetlenül, szelid mosolylyal jóságos szép szemekben. Tekinteted biztat, bátorít és reményeket költ fel, de megfeszíthetetlen titokzatoság burkol körül, mely lekötve tartja azt az édes, várva várt szöcskát, mely az önként jelentkező szerelem megnyitákozásának visszhangját képezi.

Oh bontakozzál ki e titokzatos légkörből, lázd meg a szerelem oltárán felgyuladt tűz lobogását, hajolj közelebb hozzám, csak annyira hogy füledbe sughassam vallomásomat.

Kérlek figyelj reám. E percben eldől a kocka. Nem kell beszélned, én úgy is megértelek, lesűtheted szemeidet, en ugysis kiolvasom válaszódat . . .

Maradj, maradj csak szótlannul, szemléltve, arcodon rózsapírral, ajkadon mosolygással . . . s a másik percben már . . . hagyd hinni, hogy boldoggá tett néma válaszó.

* * *

Forró zsi bongás fut át tagjaimon. Oh ez álmok, ez ábrándok édes haása milyen boldogságra ringat . . .

E pillanatban, mint égető villámcsapás furódik agyamba a kérdés:

— Lesz-e az álomból valóság?

És szeretnék elzavarai, szétűzni magamtól minden gondolatot.

Hasztalan! A kedves arc, melynek látása nem rég csak futólagos hatást tett reám: itt van, szüntelenül szemem előtt lebeg.

is a leg
 gált, me
 honvédel
 Csokonai
 hősei irá
 és a ma
 nak adta

A
 zete elei
 s annak
 séggel k
 mily hi
 kultuszt

Az
 méti K
 legnagyobb
 százados
 kaméte
 főtítká

A
 álló ala
 szakoszt
 melyek

Az
 dése leg

A
 azóta má
 Jób „Ke
 vellját.
 szerkeszt
 köréből
 elbeszél

A
 Imre „E
 fel; G
 dekes le
 bírónak,
 őriztetne
 akkori v

Má
 szakoszt
 lyen a f
 K. Tót
 c. irodal
 „Éi a D
 sorozótá

Az
 Kálmán
 s azután
 chilos „C
 kitüntet
 ismerteté

Nov
 évforduló
 vacsorá
 a Margit
 főiskolai
 Ezen V
 után ug
 fel azutá
 követke

tanulmán
 végül Ko
 mellett C
 Uj

Vitéz M
 pás arck
 Dec

tartott
 ország-
 dős Ján
 újabb kö
 újabb kö

A k
 könyv ki
 kedés, s
 nyomás a
 osztható

Kéz

Az
 gének és
 be, hogy
 sito és n
 Min
 utat. Elő

is a legnagyobb mértékben lelkesítő okul szolgált, mert a mikor a debreceni csatában elesett honvédek emlékére emelt kőoroszlánt, majd Csokonainak szobrát megkoszorúzták, a nemzet hősei iránti kegyelettel való solidaritásunknak és a magyar nemzeti kultúra iránti hódolatunknak adták fényes tanubizonyosságát.

A nemzeti kultúra egyetemességének érzete eleitől fogva mélyen hatotta át körünket s annak kimagasló hőrosai iránt ép oly hűséggel kívánta kegyelete adóját leróni, mint a mily híven kívánja ápolni magát a Csokonai-kultuszt.

Azért örömmel fogadta körünk a kecskeméti Katona József kör meghívását és a legnagyobb magyar drámaíró születésének a százados évfordulójára 1893. jun. 11-én Kecskeméten tartott országos ünnepélyen elnök és főtájkára által képviseltette magát.

A kör működése egyébiránt a még fennálló alapszabályok értelmében leginkább a szakosztályok munkázkodásában jut kifejezésre, melyeknek jelentését következőkben ismertetjük; Az irodalmi szakosztály múlt évi működése leginkább felolvasások tartásából állott.

A jan. 6-iki felolvasó ülésen felolvasta az azóta már elhunyt tehetséges fiatal író Sebesi Jób „Keresetek egy tökéletes asszony“ cz. novelláját. Ugyanekkor Vikár Béla az „Élet“ szerkesztője mutatott be az északi irodalom köréből esztetikai ismertetés kíséretében két elbeszélést.

A februári felolvasó ülésen Katona Imre „Éhen betegek“ c. elbeszélését olvasta fel; Géresi Kálmán pedig bemutatta két érdekes levelét Dobozy István volt debreceni bírónak, melyek a Károlyi-család levéltárában őriztetnek s ugyanakkor ismertette Debrecen akkori viszonyait és sok sanyarúságát.

Márciusban felolvasóestélyt rendezett a szakosztály a Margit-fürdő dísztermében, a melyen a főiskolai énekkar közreműködése mellett K. Tóth Kálmán olvasta fel „Besenyei Anna“ c. irodalmi tanulmányát és dr. Tüdős János „É a Dunán“ c. alatt egy Heine-reminiscencia sorozatát.

Az áprilisi felolvasó ülésen Dr. Boldizsár Kálmán olvasta fel „Vallomás“ című novelláját s azután Dr. Csengeri János mutatott be Aeschilos „Oresteia“ című drámájának pályadíjjal kitüntetett fordításából egy részletet irodalmi ismertetéssel.

November 17-én Csokonai születésének évfordulóján ismét ünnepélyes, barátságos vacsorával egybekötött felolvasó estélyt tartott a Margit-fürdőben a szakosztály, a melyen a főiskolai énekkar is volt szíves közreműködni. Ezen Vértési Arnold elnök megnyitó beszéde után ugyanő „Margit“ című elbeszélését olvasta fel azután Jánosy Zoltán szavalati előadása következett. Ezután Géresi Kálmán olvasott fel tanulmányt „Debrecen és a millennium“ ról s végül Komlós Arthur mutatta be ismertetés mellett Csokonai egy eredeti sajátkezű levelét.

Ugyanez estélyen leplezt-tett le Csokonai Vitéz Mihálynak e kör által megfestetett pompás arcképe.

Decemberben Sztaancsek Zoltán ur tartott felolvasást Dalmáciáról a „súlyedő ország“ ról s ugyanakkor mutatta be dr. Tüdős János Szabolcska Mihálynak néhány újabb költeményét, a melyek azóta a szerző újabb költeménykötetében meg is jelentek.

A kör eddigi működését visszatükröző évkönyv kiadására is megtétezt minden előintézkedés, s az anyag összegyűjtetett s az már nyomás alatt van úgy, hogy rövid időn szétosztható lesz a tagok között.

(Vége köv.)

Kézügyesítő- és női ipariskolánk.

— Itta: Kuti Zsigmond. —

Az intézők ügybuzgóságának, özetlenségének és fáradhatatlan tevékenységének tudható be, hogy most már áldásosan működő kézügyesítő- és női ipariskolánk van!

Minden új intézmény nehezen tör magának utat. Előítélet, konzervativizmus, sértett hiuság,

„Maradjunk a régivel“ -féle elv, makacsság és több ily féle kolonc állja útját mindentéle reformnak. Ha azonban az élet és tapasztalat a reform életrevalósága mellett szól, akkor az feltartóztatlanul tör magának utat és magával seprí azt, a ki útját akarja állani.

Hazánk és különösen Alföldünk — mindig merev álláspontot tanusított az ipariskolákkal szemben, a női ipariskolákról nem is szólva.

És annak főoka abban a körülményben keresendő, hogy alföldünk gazdag, jóvelmező agrikulturájánál fogva nem igen volt utalva más kereset forrás után nézni, sőt — méltóságán alólinak tartotta fiának fűrészt, kalapácsot, fűrőt, — leányának tűt, ollót, stb. kezébe adni, lévén az parasztnak való foglalkozás.

Változtak azonban a viszonyok, a nézetek, változott az egész életmód.

Nem, mintha a föld fukarabbá vált volna, hanem több az eszkimó, mint a foka!

A föld koncentráldik egyesek — nagy birtokosok kezébe. Nincs export, nincs ára a terménynek, a munka, a napszám, a költség, az adó mindig nagyobb. — Ma már ott vagyunk, hogy a bérlő csak nagy nehezen tud boldogulni. Arisztokratáink — és ez dicséretükre legyen mondva, — kik eddig potom áron vesztegették birtokaikat és bérléteiket, most maguk látnak a munka, a racionális gazdálkodás után. — Ez persze mindinkább problemátikusabbá teszi a megélhetést a bérlőnek, a telkes gazdának, és rátereli a népet az iparra, a kereskedelemre. Városunk immár gazdag az ily szakiskolákban. Van általános jó hiraévnék örvendő kereskedelmi akadémiája — 2-dik az országban, — kitűnő tanerőkkel, van alsófoku ipariskolája, kitűnő gazdasági akadémiája — a magyar-óvári után első az országban — kapacitás tanárokkal, van földmives iskolája és most egyes lelkes pártolók ügybuzgósága folytán, élén a lelkes és fáradhatlan kir. tanfelügyelővel, létrejött a női ipariskola — valódi áldás a munkálni szerető leánykák számára — és végre a kézügyesítő iskola. Hosszas betegeskedésem gátolt mindeddig ezen immár szépen fejlődő iskolát megnézni, a melynek létesítése mellett magam is többször szót emeltem.

A mit láttam, tapasztaltam, az fölülmulta minden várakozásomat. Az a Vántsa kollegám egy valóságos ördögös ezermester! Csak nézni és látni kell azt, mint segít, mutat, tanít, korrigál egyszerre 8—10 féle munkát!

Magá a műhely egy nyüzsgő méh-kas! Itt egy elemista flu két sureban bevezetetik a „fűrész fogás“ „fogás“ mesterségébe!

Amott egy realista megbirkózik a gyaluval, túlhan a theologus — természetes — a lombfűrészret titkaiba hatol, míg emitt egy gazdaság — mi természetesebb — az ácsolásban gyakorolja magát. Mindenütt serény munka, szorgalom, vígság, kedélyesség! Az elemistától a bajszos „felsőiskolásig“ körülveszik mesterüket, mint a kényeret osztó anyát a gyermekek, ki is mindegyiknek példás türelemmel adja meg szóval és tettel a felvilágosítást. — Örömmel és meglelégedéssel távoztam a műhelyből a tapasztaltak fölött, áldva a kir. tanfelügyelőt, Stern Győző urat, kik ezt életbeléptették, a nemes adakozókat — Gerster és Stern urak — kik a munkákoz való fát ingyen adják.

Most már 50 növendéke van az iparfejlesztő kézügyesítő iskolának és reméljük — sőt tudjuk — hogy szeptembertől már kevés lesz az egy terem. Ugy legyen!

A tanszerkiállítás már tanuságot fog tenni ez iskola életrevalóságáról!

Irodalom — Művészet.

* Gyorsírási szakmunka. A budapesti magyar gyorsíró egyesület a múlt évben a különböző tankönyvekben levő eltéréseket bírálat alá vevén, a mit azokból a rendszer szellemével megegyezőnek s a gyakorlat követelményeinek megfelelőnek talált, azt elfogadta, mely megállapodások ma már minden Gabelsberger-Markovits-rendszert követőt köteleznek. Ezen megállapodások után a régiebb tankönyvek használhatatlanná válván, legelőször Bódogh

János ur használta fel az irássegységet (mely irássegységen a németek régóta török a fejüket) nemrég megjelent 6-ik kiadású tankönyvében, mely 104 lapra terjedő tiszta autographiájú csinos kötet a megtanulásra váró anyag ebből 70 lap 3 részben. Első rész: A mássalhangzók és a gyorsírási betűk begyakorlása az e, é hangzóval. Második rész: A többi mássalhangzók jelképi jelölése és ezen jelölések egyszerűsítése nyelvtani alapon. Harmadik rész: A számok, mértéknevek és idegen szavak rövidítései. A három rész együttvéve 20 tanórára van felosztva, 20 tanóra alatt az egész előadható és megtanulható, ha az elvégzett tananyagot minden óra után begyakorolják. A tananyag feldolgozása és beosztása a magyar gyorsírási irodalmában eddig páratlan. Szerző tekintettel van a tanuló kevés idejére, egy 13—14 éves gyermek felfogási képességére és ismeretköreire. Könnyebből nehezebbre, egyszerűbből összetettebbre öntudatosan vezeti a tanulót. A begyakorlásra szolgáló nagyszámú példák hazaszeretetre, kitartásra, szorgalomra ösztönöznek s „önmagukban is hasznosak és a megtanulásra érdemesek.“ Páratlan egyszerűségű s 18 évi gyakorlat eredménye e mű. Ugyanis szerző Szegeden 18 éven át tanította a gyorsírást összesen 1600—1700 tanulóval s oly gyorsírási életet teremtett ott, a milyen nincs egy vidéki város tanintézetében sem. Van e műnek kisebb (7-ik) kiadása is, mely az előbbi-től csupán a szabályok rövidebb volta által különbözik. Amaz 1 frt. ez 60 kr. Megrendelhetők bármely könyvkereskedő útján Várnai L.-nál Szegeden. — Medgyesi Károly, okl. gyorsírási-tanár.

* Rovarhatározó cím alatt a leíró természetudományok körébe vágó nagyobb művet írt dr. Cserey Adolf, selmecbányai lyceumi tanár. A művet, mely három 30—30 éves, nagy 8° ivnyi kötetben jelenik meg, Székely és Lilés ungvári könyvnyomda-tulajdonosok adják ki. — A mű gazdáknak, erdészeknek, tanároknak, tanulóknak s a természetet kedvelő művelt közönségnek készül. És tekintettel különösen arra a körülményre, hogy a munka uttörő a magyar irodalomban, bárki pártolására is teljesen méltó. A pártolást azonban nemcsak azért érdemli meg, mert uttörő, méltó arra belbecsével fogva is. Az I-ső füzet a rovar leírásával, a rovargyűjtéssel foglalkozik és 12 rovarcsaládba tartozó egyedek megismerésére és beosztására vonatkozó ismereteket ad. A füzetet 77 ábra illusztrálja és magyarázza. Az egész művet mintegy 800 ábra fogja díszíteni és magyarázni. Az I-ső füzet után írlve, a mű kiállítására becsületére fog válni a vidéki nyomdaiparnak. A mű füzetenkint 40 kr-ával is megszerezhető. — Az iskolai és tanári, továbbá szaktestületek (gazdászati, erdészeti) könyvtárai sokat fognak nyerni a műben, mely az embert észre is alig vett barátai és ellen-égei milliárdjainak világába bevezeti és oda képesíti, hogy biztos lépésekkel mozogjon ebben a homályosan ismert világban. A mű nemcsak a kiadóknál, hanem minden hazai könyvkereskedésben is kapható.

Színház.

* Száznyolcvannyalcadik és kilencedik előadás. Szombaton ismét a „Citerás“ került színre és pedig (tekintettel a vásáros időre) ezuttal bérletszűntben, a mi aztán nagyon meglátszott a néző téren, de különösen a nőhölgyokon. Igaz hogy, így az időny vége felé a közönség — már mint a debreceni közönség — ki szokott merülni s hogy ilyenkor már csak nagynevű vendég művészek tarthatják fenn az érdeklődést, hanem azért mégis többen lehetnének, a kik nem merültek ki, mert ha a vidékről benn lévő közönséget le számítjuk, nagyon hamar elkészülne a — helybeliek össze számlálásával. — Az előadás különben jó és összevágó volt. Kocsis Etel (Rozetta) kellő dispozióval rendelkezvén, énekszámait szépen adta elő és sok tepsőt kapott. Margó Zselma (Kukurili) szintén kitűnő volt s belépő induló-dalát, mint mindig, úgy most is meg kellett ismételnie s azontul is a közönség tapsai kísérték úgy szép énekét, mint ügyes játékát. Kozma István

(Ricardó) szép hangjával s érzelmes játékkal excellált. Locsarekné (Kukurilla) és Nyilassy (Kukurilla) folytonos derűtségben tartották a közönséget. Krémer (Pól) és Rózsahegy (Gól) szintén kikapták részüket a tapsokból a két ügyetlen rendőr ügyes alakításáért. Az előadás összevágó volt s a karok is kifogástalanul működtek. — Vasárnap ugyancsak héreletszínben a „Libapásztor“ került színre. Már egy ízben elmondtuk véleményünket a vasárnapi operette előadásokra. A pénztári könyv igazolhatná, hogy azok a vasárnapok, melyeken operette adatik, nem fizetik ki magukat, mert nálunk üsdöktől fogva vasárnapokon mindég népszínmű adatott s így a vasárnapi közönség — mert van ám ilyen is! — ahoz szokott, de hát ez az igazgató ur do'ga, mi csak jó tanácsot adtunk, az üres ház az ő örömét képezi. — P. Kocsis Etel (Fanchett) csinos kis libapásztor-leány volt s szép énekét élvezéssel halgatta a közönség; prózájára azonban az az észrevételünk, hogy próbájon meg leszokni a hadarásról, mely úgy látszik neki természete. — La lehet arról szokni, csak akarni és vigyázni kell. — Margó Zelma (Lajos herceg) igen csinos hercegsége volt, s énekszámait szépen énekelte. Különösen szép volt a 2-ik felvonásban a Galyassi Paulával (Noemi) éneket duettje, melyet percekig tartó taps követett úgy, hogy ezt meg is kellett ismételnök. Ugyancsak szép volt a 2-ik felvonás fináléja, melyben a kar is pompásan működött. Galyassi Paula (Noemi) mindinkább fejlődik, az estén különösen kiüti gyönyörű énekével s hangjának erejét és magasságát egyaránt csillogtatta. Lámpaláza már nincs, csak néha észlelhető egy kis idegesség nála, mely azonban el fog mulni hamar, mert ő sokat tanul s az erős akarat legyőzi az ilyen aprólékos gyöngeségeket. Sokat tapsolták és sokszor hívták lámpák elé, megérdemelte! Nyilassy Mátyás (Gaston) már első megjelenésével is, de különösen zárdai jelenetében földrengető tapsokra ragadta a közönséget. A nagyszájú, de gyáva nevelőnek aligha akad valahol pompásabb személyesítője mint ő. Locsarekné Euláliájáról szintén ezt mondhatjuk, alig tudott a közönség kitérni a kacagásból mikor a vén — de szerelemre hajlandó zárdai szakácsné megjelent a színen. Krémer (Herald) és Rózsahegy (Crespin) szintén kifütyölt produkáltak, kivált az első felvonás-beli hősködésökkel kacagtatták meg a közönséget. Kozma István (Pierre) szépen játszotta meg szerepét, Földvári (Buckstone) azonban kissé kedvetlen volt s így szerepéből nem sokat csinált. Kiss Irén (Beatissima) igen jó zárdai fejedelem asszony volt s teljesen betelálta magát komoly méltóságos szerepébe a nélkül, hogy patheticus lett volna. Kár, hogy a harmadik felvonásbeli bordal elmaradt, pedig ez énekszám s csodálkozunk, hogy ügyes karmesterünk ezt a karnak még be nem tanította. Itt-ott a zenekar is ingadozott s olykor üres volt, mert valószínűleg nem kapott elég időt a próbákra. P.

— Száznyolcvankilencedik előadás. —

„Az asszony verve jó“, Lukácsi színműve tegnap közepes számú közönség előtt ment végbe, jó és összevágó előadásban. A közönség kivált Nyilassy Mátyásnak (Pilat) kacagott sokat úgy vidám alakításáért, mint a jól előadott kuplékért, továbbá izléses és diskkrét játékkal Püspöki Imrénék. Földvári József (Pista) népszínműben nem fogja a helyét megálanni a mi színpadunkon. Jók voltak: Bácsné, Bács, Sándor Emil, Cserni Berta, Rózsahegy Kálmán sat.

* Somlóné Vadnai Vilmát, a ki a vidék legdrágább primadonnája, a fővárosban azonban igen közép szerű énekesnőnek bizonyult, az orsz. színiügyesület igazgató-tanácsa — tudvalevőleg — egy évre kizárta az egyesülethől. A kizárás okául a szeszélyes primadonnának Tiszai debreceni színiigazgató ellen elkövetett hallatlan szeződésszegése képezte. — A belügyminiszter azonban, mivel az egyesület alapszabályai között nincsen fegyelmi bíróságról szó, az ítéletet feloldotta. Tiszaira nézve most nem maradt egyéb hátra, minthogy kártérítési igényeit

Somlónéval szemben a polgári bíróság előtt érvényesítse.

* Fanchon asszony leánya, ez a rég várt szellemes szövegű és pompás zenéjű francia operette, melynek Varney írta zenéjét, holnap szerdán kerül először színre. A főszerepeket P. Kocsis Etel, Margó Zelma, Kozma, Rózsahegy és Krémer játsszák.

Helyi hírek. Tájékoztató.

Április 25. Az „alsó-szabolcsi tiszai ármentesítési társulat“ közgyűlése d. u. 4 órákor a városház nagyszobájában.

Április 26—30-ig. A sorozás ideje Debrecenben.

Április 29. d. e. 1/2 10 órákor, a vadásztársulat közgyűlése a városházán.

Április 29. d. e. 10 órákor. A kaszinó közgyűlése a kaszinóban.

Április 30. Az állandó választmány ülése a megyénél.

Május 3-án az iparos ifj. önképző egyesület dal-körök estélye a Margit-fürdőben.

Május 4. d. u. 4 órákor a Vereskereszt hajdumegyei főiskolájának ülése.

Május 4. Számonkérőszék a megyénél.

— **Vámszedési jog engedélyezése.** Régióta nehezen várt miniszteri leirat érkezett ma Debrecen város közönségéhez. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter rendelete az, melyben a kövezeti vámszedési jogot az 1890. I. t. c. 86. §-a alapján, Debrecen város részére az engedély-okirat kiadását, 1894. április 15-től számított öt évre engedélyezi, még pedig az 1893. januári közgyűlésen megállapított tarifák szerint, elvétve a Sesztina Lajos és társai által beadott felebbezést. A miniszter leirata, melyhez mellékelve van a több ivre terjedő engedélyezési okmány, így hangzik:

A város polgármesterének 1893. jun 5-én 181 sz. a. kelt felterjesztésére vonatkozólag értesitem a közönséget, hogy a város által a sorompóknál, valamint a vasuton szállított áruk után gyakorolt kövezetvámszedési jogot a % alatt mellékelt engedélyokirattal a közigazgatási bizottságnak meghallgatása után a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg engedélyeztem.

Az engedélyokiratban a vám díjteleket a város törvényhatósági bizottságának 1893. január 25-én 4/665 sz. a. hozott határozatával elfogadott javaslat értelmében állapítottam meg az ezen határozat ellen Sesztina Lajos és társai által beadott felebbezést pedig visszautasítottam.

Azon eltérések, módosítások és kiegészítések, melyek a közölt engedély-okiratban a közönség által elfogadott javaslattal szemben a vámentességek megállapítására és az általános határozmányokra vonatkozólag tettek, az 1890. I. t. c. határozmányai, valamint annak végrehajtása közben megállapított gyakorlat által vannak indokolva.

Az engedély okiratnak az állam hivatalos lapjában való közzétéle iránt egyidejűleg intézkedem s felhívom a közönséget, hogy annak a törvényhatóság területén a legtagasabb módon leendő kihirdetése iránt az 1890. I. t. c. 86 §-a értelmében intézkedjék.

Magától értetik, hogy a vámszedések ezen engedélyokirat alapján leendő életbeléptetésével a város részére 1892 dec 23-án 73374 sz. a. kiadott rendelettel megadott ideiglenes engedély hatályát veszítette.

— **Személyi hír.** Pókay altábornagy tegnapelőtt este 7 órákor adjutánsa kíséretében Debrecenbe érkezett. Tegnap délelőtt a Debrecenben állomásozó 3. honvéd gyalogezred összes itt lévő századai a sámsómi dombokra vonultak, ahol az altábornagy csak az idén bevonult honvéd újoncok gyakorlatait szemlélte meg. Az újoncok szakaszonként gyakorolták s a generalis teljes megelégedését fejezte ki a tisztek előtt az újoncok gyakorlatainak precizitása felett. Az altábornagy ma reggel visszautazott Budapestre.

— **A városi szervező bizottság** harmadik albizottsága, mely a számvétség, adóhivatal és a pénztárak szervezetét készíti, f. hó 26-án

d. u. 3 órákor ülést tart Vértessy István főjegyző elnöksége alatt.

— **Debreceni dalegyület.** A debreceni dalegyület által e hó 28-án, szombaton a „Margit“ fürdő dísztermében tartandó zártkörű dal- és zeneestély műsora a következő: 1. „Hymnus“, Erkel. 2. „Dalra magyar“, Zimay. (Versenydarab a fiemei díszhangversenyen.) 3. „Bármerre jár“, Lányi. 4. „Szerelem“, Gaál. 5. „Té nyáron“, Zimay. 6. „Rajnai bordal“, Liszt. — Belépti díj személyenként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 és fél órákor. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnál beléptijegyet nyernek. Belépti jegy nélkül a terembe senki sem bocsáttatik. — A szabadjegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-díj felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapító vagy pártoló tagsági aláírás a pénztár a dalestélyen elfogad. — A kiknek pártoló tagsági szabadjegyük lejárt, sziveskedjenek aláírkozni, hogy a szabadjegyek kiállíthatók s a dalestélyen már érvényesíthetők lehessenek. — Felkéretik a nagyerdemű közönség, hogy az előadandó karokat csendesen meghallgatni sziveskedjék. — A meghívók kívánatra előmutatandók.

— **Debreceni egyetem.** A Csapó utcai III. tizedben Eöry Simuel és Medgyaszay Miklós gyűjtők ivén bejött a debreceni egyetem javára 46 korona 80 fillér. Az egyes adakozók nevei s az általok tett adományok következők: Eöry Simuel 20 korona, Medgyaszay Miklós, Kupecz Mihály 4—4 korona, Szőke József 3 korona, Pongor István, Timár Ferenc, Szűcs Mihály, Kovács István, Szentesi János 2—2 koronát, Oláh Józsefné, Szatmári Antal, Szabó Antal 1—1 koronát, Szerencsi Ferenc, Seres István 60—60 fillér, Medgyesi István, Baranyai Károlyné, Gyöngyösi Istvánné, Lugon János 40—40 fillér.

— **A debreceni ev. ref. egyház** tanács-termében április hó 25-ik napján d. u. 5 órákor gazdasági ülés tartatik. Tárgy: folyó ügyek. A debreceni ev. ref. egyház tanács-termében április hó 28-ik napján d. u. 3 órákor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: a tanítók fizetésének rendezése. A pontos megjelenés és a nyomtatvány elhozatala tisztelettel kéretik.

— **Zenepavillon a Nagyerdőn.** A városi tanács már régebben tervbe vette, hogy a nagyerdőn játszó zenekarok elhelyezésére csinos zenepavillont építtet. Készültek is tervek, de azok nem találkoztak helyesléssel. Most végre ép oly célszerű mint igen tetszetős tervet mutatott be egy budapesti ácsmester, aki az építés költségeit is mérsékeltén számította ki. E terv szerint a fából téglalapzatra építendő pavillon körülbelül 2800 frtba kerül, melyet a zenepavillon építésére takarékpénztárban gyűmölcsöző alaptól fedez a város. Ha elfogadja a tanács a tegnap bemutatott terveket, úgy az építést azonnal megkezdi a régi lövőház és a vendéglő előtti téren.

— **Schlauch bibornok** és nagyváradai püspök debreceni látogatásáról hozott a „Debreceni Hírlap“ hírt s közölte a látogatás és bér-művés programját is. Tudakozódásunkra illetékes helyen azt felelték, hogy e tekintetben semmi megállapodás nem történt, de nem is lehet, mert Schlauch bibornok jelenleg nincsen nagyváradon. Az sem utolsó tréfa, hogy — az idézett lap szerint — a szent-annai róm. kath. templomot „minden oldalában kibővíti“ úgy, hogy az egyszere is képes legyen a debreceni róm. kath. hívők jelenlegi létszámánál is nagyobb számú hívő közönséget befogadni. Tekintve, hogy a „debreceni katolikus hívők jelenlegi létszáma“ felül van a tizenegyezeren s az óriási ev. ref. Nagytemplom legfeljebb 6000 embert képes magába fogadni: ez a kibővített templom lenne Magyarország legtagasabb négy fal közé foglalt helyisége. Sajnálatunkra azonban Debrecen nem számíthat ilyen egyszerű templomra, mert illetékes helyen erről a kibővítésről sem tudnak semmit. Oly dolgokat, a melyeknek fezzetése a legkomolyabb kérdéseket kavarja fel, különben is kár meggondolatlanul hírlapi emlegetések tárgyává tenni.

társaság
április
szerkesztés
közönség
kában

felállítva
Debrecen
szobrász
helyiség
nézte m
a helyis
függöny
han áll.
színi
négy ol
tyás ki
mint ki
apostolá
közö so
fel. A t
letoszo
melyek
Hunyad
A lovon
viseleté
nóros a
nyuszt
karjába
ról kar
jobb ke
magasra
vezeti
és elfog
gasságu
nak Ko
kinthet
lán a k
domány
„A hal
nak“, —
— „A

család,
ünnepet
annak,
vezette
A mag
ra oszt
hatót,
ságban
magyar

gyetlen
Nagy I
pes pus
ezelőtt
azóta s
csiny
gyermel
megfoly
mekét.
zsánna
11 éves
vedett
gyermel
nagyobb
még nin
báló csa
rencsétl
sőt a fe
séget, a
teritisz
letén is
esetet o

egyik
22-én d
váratlan
szel e h
Kossuth
ház sz
tartandó
metőbeu

— **A Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság** üzletvezetője, Hoffmann Sándor, április 19-dikétől fogva lakását a nyomdai és szerkesztőségi épület emeletére tevén át, a közönség megrendeléseit nála a nap bármely szakában eszközölheti.

— **Pályázó szobrász.** A Kolozsváron felállítandó Mátyás király-szobor elkészítésére Debrecenből is van egy pályázó: Tóth András szobrász. A szobrász késes-utca 3533. sz. alatt helyiségében tegnap délután több meghívott nézte meg a miniature mintát. A szobor a helyiség közepén egy forgó asztalon, zöld függöny háttérrel, felülről rávezetett világításban áll. Az alapzat gipszből készített, márványszínűre festett négy-szög oszlop, melynek mind a négy oldalát broncirozott reliefek ékesítik, Mátyás király történetéből véve. Ezek ábrázolják mint királyt, mint hőst, mint a tudományok apostolát, mindeniknek aláírva a vonatkozó sorok! Az oszlophoz öt széles lépcső vezet fel. A talpzat négy szögletén kiszőkellő szegleteszlopokon egy-egy broncirozott oroszulán ül, melyek felváltva a jobb és bal első lábukat a Hunyadi-ház hollós címerén nyugtatják. — A lovon ül a király az akkori idők magyar viseletében. A mente féldoldalt vetve, alóla zsinóros attila tűnik elő; az öltözéket sastollas, nyusztrémes főveg egészíti ki. A hadverő jobb karjában vezéri buzogányt tart s a baloldalaról kard csüng alá. A ló kantáriját egy nő fogja jobb kezével, ki behunyt szemekkel, balkezeiben magasra tartott mérleggel, oldalán a pallossal vezeti a lovas. A mintázat egy méter magas és elfogadás esetén a kivitelben 10 méter magasságú lesz. Tóth András holnap indítja utának Kolozsvár felé művét, addig még megtekinthető. Érdekes, hogy az oszlop négy oldalán a következő felirások olvashatók: „A tudományok fenkölt szellemű apostolának”, — „a halhatatlan, hatalmas és bölcs államférfiának”, — „A hős és szellemes hadtudományunk”, — „A szép művészetek jeles pártolójának.”

— **A királyi pár örömnépe.** A királyi család, de különösen a királyi pár ma örömnépet ül. A mai napon f. hó 24-én 40 éve annak, hogy az ifjú I. Ferenc József oltárhoz vezette a csodaszép Erzsébet bajor hercegnőt. A magyar király ez örömnépeben bizonyára osztozik az egész nemzet s kéri a Mindenható, hogy az ötvenedik évfordulót is boldogságban élhesse meg az uralkodó pár hű magyar népe javára.

— **Difteritiszben elpusztult család.** Kegyetlen módon látogatta meg a sors csapása Nagy Imre majorosnak a családját, mely a Szepes pusztán egyik kis tanyáján lakik. Egy héttel ezelőtt még hét-tagot számlált ez a család; azóta szomorú, megrázó hallottas ház lett kicsiny lakásukból, hová befészkelte magát a gyermekirtó roncsoló toroklob s 3 nap alatt megfolytatta a szerencsétlen apának négy gyermekét. Április 18-án este meghalt 13 éves Zsuzsanna leánya, másnap hajnalra kiterítve fektült 11 éves József fia, még az nap dében kiszemelt a 4 éves Mária. Alig hantolták el a gyermek halottakat, megölte a difteritisz a legnagyobb fiút Jánost is. vasárnap este De ezzel még nincs vége egy Jób lelkierjét is megpróbáló csapásoknak. Difteritiszben szenved a szerencsétlen apának még egyetlen élő gyermeke sőt a felesége is megkapta a borzasztó betegséget, akik szintén a halállal vívódnak. A difteritisz különben szörványosan a város belterületén is fellépett, ahol a múlt héten két halál esetet okozott.

— **Halálozások.** Zöld István városunk egyik köztisztviselőjében álló polgára e hó 22-én délután 1 órakor, életének 57-ik évében varatlanul elhunyt. A megboldogult földi részei e hó ma d. u. 3 órakor fogtak a család Kossuth-utcai 45. sz. háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint, az új templomban tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. —

Néh. polgár Pálya Györgyné szül. Jobbágy Róza asszony e hó 22-én este 10 órakor, életének 41-ik évében, hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Hült tetemei e hó 25-én délután 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Timár-utca 2305 sz. háztól a Nagytemplomban tartandó gyászima után a hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. — Kozma István e hó 21-én, déli 12 órakor életének 53-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A jobblétre szenderültnek földi részei tegnap d. u. 4 órakor Kádas-utca 1874 sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a szt.-anna utcai családi sírboltba örök nyugalomra helyeztettek. Az engesztelő szt.-mise-áldozat ma d. e. 10 órakor az Egek Urának bemutatottat.

— **Uj vívótanfolyam.** Báró Chappo Samu miskolci torna- s vívó-tanár az első tanfolyamnak e hó 25-én leendő befejezésével, még egy második 5 hétre terjedő vívó tanfolyamot nyit. Körlevelében jelenti, hogy a vívóóra a nap és est bármely részében választható és a Bika szálloda u. n. cukrásztermében fog megtartatni. A tanítási árak mérsékeltek, a külön órák díja szabad egyezkedés tárgyát képezi. Értekezhetni lehet a vívóterem melletti szobában naponta d. e. 8-12 s. d. u. 2-7 óráig.

— **Meglopott kéményseprő.** Eddig még ismeretlen tettes érzékenyen megkárosította Feky Vilmos kéményseprő segédét; gyönyörű szép, 90 frtos aranyórát ma éjjel elopták tőle. A miklós utcai iskolaközből lakik, a hol több magával szokott aludni. Rendes szokása szerint éjjelre kitette óráját az asztalra s ma reggel felébredve, megdöbbenve vette észre, hogy az óra nincs ott. Egy darabig ballagatózott, hogy talán valamelyik szögletben ketyeg, vagy valamelyik társa megnéznén, más helyre tette, — de biz az nem hallatta magát, s nem is került elő. — A károsult legény jelentést tett a rendőrségnek, hátha az elő tudná keríteni. Addig pedig szomorúan ballag tova létrájával az utcán s nem tudni hogy mi sötétebb most az ó arcán, a bu-e vagy a korom?

— **Népesedés.** Debrecenben ápr. 15-től 21-ig terjedő néven született éye 22 fiú, 24 leány, halva 3 fiú, 4 leány, összesen 53 gyermek. Ezek közül 9 törvénytelen. Meghalt ugyan ezen idő alatt 11 fiú 12 nőnemű, összesen 33 egyén, 20 egyén aluli volt; de ez-kbe bele vannak számítva a halva szülöttek. Dítteritiszben őt, agygerinc buróklubban pedig kettő.

— **Dr. Sichermann Adolf** berlini hosszabb tanulmányutjáról hazaérkezett és működését (a fogászatból is) legközelebb megkezdi.

Törvénytörési csarnok.

* Áthelyezés. Ő felsége Palatiaz Lajos debreceni törvénytörési bírónak a nyíregyházi törvénytöréshez áthelyezését megengedte.

„Egyről-másról.”

A színészet köréből.

Majom színház és színházi majmok. Mióta Klischnigg bebizonyította, hogy az ember tökéletes majmok lehetnek, azóta a világon nem feleslegesek sem a majmok, sem az emberek, sem a művészek. Ha művészet az, hogy egy ember majom tud lenni, akkor minden majom született művész. A művészetben minden a változatosságtól függ. Először a kutya szerepelt a színpadon, azután a színpad jutott kutya-sorsra; azután jött egy farkas, mely ordított drámai művészek módjára; azután jöttek a drámai művészek, kik ordítottak akár csak a farkasok; azután jöttek a majom színházak és mutatták, hogy a művészet az emberhez emeli a majmot és azután jöttek végre a színpadi majmok és mutatták, hogy a művészet képes az embert a majomhoz lealacsonyítani.

Színészeknek gyakran el kellene látogatni a süket-néma intézetekbe, hogy megtanulhassák, mennyit lehet kifejezni — szavak nélkül.

Egy színésznőt valamely kitűnően ábrázolt jelenete után a közönség zajosan kitapsolt. A színésznő megjelent s következő szavakkal köszönte meg a kihívást: „Tisztelt közönség! Ezen este a legszebb napja életemnek.”

A színész definíciója. A mi derék komikusunk Püspöki, így fejtette meg a színész mivoltát: „A színész nem egyéb, mint egy husból és csontokból készült beszélő cső, melyen által a költők és írók a közönséghez beszélnek.”

Hol vagy Romeó? Még a jó emléktű intendatura alatt egykor Romeó és Julia előadása alkalmával Mándoky, ki Romeót személyesítette, hirtelen beteg lett, s szerepében épen az erkély jelenet előtt más színésszel kellett helyettesíteni. A rendező ezt jelentette is a közönségnek. De midőn azután nemsokára Julia az erkélyen megjelent, s kikiáltott: „Romeó! Romeó! Hol vagy Romeó?” — megszólal a földszintről egy meg lehetős nyers hang, s azt kiáltja vissza Juliának: „Hát nem hallotta épen most, hogy Romeó beteg lett!”

A szindarab és a sakk játék között sajátságos a hasonlat, mert mindkettőnél egyaránt az egyik fél matt lesz; azzal a különbséggel azonban, hogy a sakk játéknál a játékosok egyike — a mi színlelőadásainknál azonban rendszeren a közönség matt.

Régi dolog az már, hogy minden ember nem lehet színész; de sok színész lehetne ember.

Egy színészt, ki gyakori szokásairól volt nevezetes, az előadás alkalmával kifütyöltek. „Ne ijelj meg” — szölt hozzá vigasztalólag egy kollegája — „ezek csak a mozdony fütytyentései, melyek jelentik, hogy az indulás perce érkezett.”

Schiller „Haramia”-ját adták. Egy színész, ki Ratzmant személyesítette, sok curios dolgot csinált a darab előadása alatt. Midőn ugyanis Moór Károlynak tanácsója, hogy menjenek és telepedjenek meg a cseh erdőben s szövetekezzenek rablóbandává, Moór Károly szerepéhez képest így rivallt rá: „Ferkó! Ki sugalta neked e szót? stb.” — Ratzman zavarba jött s a sugóra mutatva így felelt: „ez itt, oda lent!”

Kérdés. Miért van az, barátom, hogy szomorú-játékok előadása alkalmával a páholyok rendszeren üresen maradnak?

Felelet. Azért barátom, mert a bérlő uraknak van otthon is szomorú-játékuk.

Egy színésznő férfi szerepet játszott egy darabban. Egyik tisztelője, ki a támlás-széken ült, elragadtatva így kiáltott: „A közönség felerésze bizonyosan azt hiszi, hogy a kicsike csakugyan férfi.” — Ez elfogult nyilatkozatra egy mellette ülő fiatal ember így válaszolt: „Igen csak hogy a közönség másik felerésze azt jobban tudja tapasztalattól.”

Előzékenységek. „Sodoma pusztulása” első előadása alkalmával egy ur a támlás-széken egy háta mögött ülő urnó előtt felállva, ennek kilátását a színpadra egészen elvette. Az urnó megsokallta a dolgot, vállára teszi kezét s megszólítja az álló ur embert!

— Kérem, nem lenne szives helyet foglalni?!

— Köszönöm, nem vagyok elfáradva, felélek az ur, s tovább állva maradt.

Monte Cristo előadása alkalmával, midőn a 3-ik felvonásra került a sor, egy b. újvárosi paraszt a mellette ülő szomszédjától meglepetve hallja, hogy a harmadik felvonás két hónappal a második felvonás után játszik. Mire a paraszt felszedelőzködik s azt mondja:

— Ugy, akkor haza utazom, mert olyan sokáig nem maradhatok Debrecenben.

Közönség körből.*)

(Bátor honvéd-husár őrmester.)

Dacára annak, hogy nem helybeli, hanem budapesti lakos vagyok, haza utazásom előtt nem mulasztom el, azon jó formán szenzációs látvány föllemlítését, melynek tegnapelőtt este felé szemtanuja valék. A nagy zenebona egy megvadult tehen által a helybeli vásártéren a népek sokasága között idéztetett elő.

Ezuttal pedig a helyben állomásozó honvéd-husár ezred egyik őrmestere hősiességet akarom említeni, ki értesülésem szerint családosa ember és ennek dacára a bős állattal szembe szállott és bár ezáltal többszörös és részben zúzódásokat szenvedett, azt mégis sikerült megfékeznie. Valóban bámulatos az őrmester elszántasága, mert ha nem kell harca a bős állattal, az féktelen dühében a sokaság között borzasztó szerencsétlenséget idézhetett volna elő.

Ezen körülmény ösztönzött arra, hogy ezen általában nem ősmert derék őrmesternek legalább a nyilvánosság terén mondjak köszönetet, míg többek bejelentésére talán illetékebb helyről elszánt nemes tettéért kiérdemelt jutalmát meg nem nyereudi.

Debrecen, 1894. április hó 23-án.

Hegedűs Zsigmond.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Meghaltak

— 1894. április hó 15 től április hó 21-ig. —

Kossuth-Varga-utcai kerületben: Nagy Ferenc ref. leánya halva született. Szalai János fia István 9 év. ref. agylob. Szepessy Julia törvénytelen fia ref. halva született. Özv. Kostyák Hugoné leánya Stefánia 14 év. kath. tüdőgümőkór. Nagy Zsuzsanna 13 év. kath. ronsoló toroklob. Nagy József 11 év. kath. ronsoló toroklob. özv. Sipos Andrásné 78 év. ref. végelgyengülés. Magyar József leánya Róza 6 hónapos ref. bélhurut. Nagy Imre leánya kath. ronsoló toroklob. Achen Imre 1 hónapos ref. keresztletlen leányuk vele született gyengeség. Hüse Sára törvénytelen leánya ref. halva született. Tóth Bálint leánya Erzsébet 6 hónapos ref. görcsök. Tóth Mihály leánya Julianna 4 hónapos ref. tüdőhurut.

Piac-Hatvan-utcai kerületben: More Györgyné 56 év. ref. bélhurut. Csengeri Ignác fia. Andor 5 hón. izr. görcsök. özv. Porzias Jánosné 59 év. kath. tüdőlegdag. Boros Andrásné 24 év. ref. agylob. Kocska Borcsa leánya kath. torzszülött. Feingold Ignác 55 év. izr. agyhüdes. Szabó István leánya Mari 1 1/2 év. ref. angolkor. Arany István leánya Erzsébet 15 napos ref. gyengeség. Feldmann Jakab 64 éves izr. szivhüdes. Szentesi Mihály fia János 2 1/2 éves ref. gümőkór. Sipos Sándor leánya Erzsébet 8 éves ref. agygerinc lob.

Csapó-Péterfi-utcai kerületben: özv. Kis Sándorné 64 év. ref. vizekór. Ignác Bálint leánya Zsuzsanna 2 hónapos ref. bélhurut. Boeska Mária fia Károly 9 hón. kath. tüdőlob. Konrád Károly fia Károly 2 1/2 éves ref. torokgyík. Molnár Julianna ref. halva született fia. Tóth Imre leánya, Zsuzsanna 11 hón. ref. ronsoló toroklob. Szekeres Gábor leánya. Julia 6 1/2 hón. ref. tüdőhurut. Morik Mihály fia Lajos 2 év. és 2 hón. ref. agylob.

Apró-cseprő.

* Önérzetes orvos

A beteg: Doktor ur, borzasztóan szenvedek, nem állom ki tovább... öljön meg!

Az orvos (önérzetel): Bocsanatot kérek, nem kell engem arra figyelmeztetni, hogy mi a dolgom!

Az Adriára mentünk,
Mely forrt s emelkedett,
Talán azért, hogy csókkal
Érintse képedet.

Evezünk gyors ütemben.
A kéklő sárkányt,
S te emekelted hosszan
A Santa Luciát.

S a tenger vitte hangod,
Oly jól esett neki, —
Rengette habról-habra
A végtelenbe ki.

Óh jól tudom — amerre
E kedves hang röpül,
Ott csillapul az orkán
S csüggesztett szárnynyal ül,

Csillag tűr át a felhőn.
Áldással lesz a vész,
S imára kulcsolt kézzel
Mereng a tengerész.

Ábrányi E.

A nők szive egy rész az égből.

Byron.

Okos ember nem tesz próbára poharat
meg asszonyt.

Lope de Vega.

* A szeszitalok hatása. Dr. Sanders párisi orvos érdekes kísérleteket tett a múlt héten a különböző szeszitalok hatásának kipróbálására. Az a körülmény adott neki alkalmat erre, hogy a párisi nagy opera egyik tagja a jövő veszélyeire való tekintetből kérte megvizsgáltatni különben teljesen egészséges torkát, Dr. Sanders énekelteni akart az operataggal, ez azonban kijelentette, hogy nem a magas C-től félti a torkát, hanem a szeszitaloktól, sorra kért tanácsot, hogy mit igyék jövőre, annélkül, hogy hangja megromlásától kellesen tartania? Dr. Sanders ezután az énekléssel így irányban tett kísérleteket s ezek eredményét megírta. Utasításához képest az énekes a belélegző készülékből 15 percen át szitta be valamely folyadék gőzét és az orvos minden ilyenél megvigyázta, hogy mennyiben változik hangjának ereje és bősége. Kísérletei folytán kiderült, hogy legkárosabb hatással van a hangra a 90°-os alkohol; egyetlen lélegzetvétel ennek gőzétől elég volt, hogy képtelenné tegye egy hang kivételével mindegyiknek az éneklésére. A 60°-os alkohol már kevésbé rosz hatású; és ilyen formán van, hogy a hitványabb minőségű pálinka kevésbé veszélyes a hangszalagokra, miut a jobb minőségű. Jó fajta curacao erősítőleg hat a hangszerekre, de minden pálinkanem közül legjobb a rum. Ami a borokat illeti, a fehér bor jó, a vörös rosz hatással van; a kávé szintén kitűnő hatásúnak bizonyult. Ami a nem élvezhető folyadékokat illeti, legrosszabb hatással van a petrolium, míg a terpentín-olaj nevei a hang terjedelmét. Ez utóbbi kiváló gyógyhatással bír és ezen a réven dr. Sanders kutatásai a játékok teréről átnyulnak a komoly tudomány mezejére is.

Közgazdaság.

* A faanyagok és faárak. Az erdőgazdaság és fakereskedés emelése érdekében, hogy az okszerű erdőgazdaság által elérhető előnyök, az erdőbirtokosok és fakereskedők érdekében s azok javára biztosítsanak, a földmivvelésügyi miniszter elhatározta, hogy az évenként eladható faanyagok és azok főarai nyilvánlatassanak és a szolid alapon fekvő fakereskedés létesítésére s illetve fejlesztésére is vonatkozó adatok gyűjtessenek és megfelelő módon közhírré tétessenek. E gyűjtött adatok évenként közhírré tételének célja első sorban az, hogy a fakereskedőknek már előzetesen alkalmuk legyen tudomást szerezni ama faanyagok termelési helyéről és azok mennyiségéről, melyek a következő évben esetleg években vágás alá fognak kerülni, s melyek alkalmasak ama árucik-

kek előállítására, melyeknek termelésével és előállításával az illető fakereskedők foglalkoznak. Ez alapon fejtételezhető az, hogy a fakereskedelem terén egészséges és úgy az erdőbirtokosok, mint a fakereskedők érdekeinek megfelelő verseny fog keletkezni, s hogy az eladható faanyagok megvételére nem csak a helybeli fakereskedők, hanem a távolabb helyeken lakó vállalkozók is fognak jelentkezni, ami következtében a fakereskedelemnek biztos alapokon való emelkedését fogja előidézni. De elérni véli a földmivvelésügyi miniszter a megfelelő adatok közhírré tételével egyszersmind azt is, hogy a kisebb kiterjedéssel bíró erdők termékei, melyek eddig vagy épen nem, vagy csak aránytalan csekély áron voltak értékesíthetők, főleg azért, mivel nagyobb fakereskedők kisebb mennyiségű fának megvételére nem jelentkeztek, ezentul kellően értékesíthetők lesznek, mert az ugyan ezen vidéken eladásra kerülő és egy piacra utalt, habár kisebb erdőknek a közlésekben eszközlendő megfelelő csoportosítása által a fakereskedők tájékoztatnak az iránt, hogy az ekként csoportosított erdőkben együttvéve termelhető faanyagok elegendő mennyiséget képeznek arra nézve, hogy ama vidéken figyelemre méltó faüzlet létesíthessék. Elérni véli a földmivvelésügyi miniszter továbbá azt, hogy a meghatározott minőségű faanyagok szállítását elvállalt kereskedők eddigéle a nekik leginkább megfelelő faanyagok eladói illetőleg tájékoztatlanok lévén ne legyenek kénytelenek esetleg drágább és értékesebb árukra alkalmas fát kevésbé értékes árukká felhasználni, csakhogy az általuk szükségelt árukat előállíthassák, hanem tudomást szerezvén a különböző árúknak megfelelő faanyagok hollétéről, közvetlenül az általuk szükségelt és nekik leginkább megfelelő faanyagok minőségeket vásárolhassák. A közlések által elérendő eredmények következtetni engednek, hogy az erdőbirtokosok nemcsak a szükséges adatok beszerzése elé a jövőben akadályokat nem gördítenek, de maguk fogják azokat készséggel rendelkezésre bocsátani, másrészt a kezdet nehézségei leküzdvetvén, az adatok feldolgozása is egyszerrűbben és gyorsabban lesz eszközölhető és ennél fogva a következő évi faanyagok eladására vonatkozó kimutatások mindenkor már az előző év október havában lesznek kiadhatók.

Érték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. ápril. 23-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	118,50	119,—
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	126,50	127,—
„ koronajárdék 4%	—	—	95,—	95,50
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	100,25	100,76
Oszták aranyjárdék 4%	—	—	119,25	119,75
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98,25	98,75
Tisza-szegedi 4% os nyeresémsorajegy	144,50	—	—	145,50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	423,50	424,—
Oszták hitelbank részvény	—	—	353,20	353,40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	111,50	—	—	112,—

Sorsjegyek:

Magyar jelzalogbank 4%-os sorsjegy	129,—	130,—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	115,50	116,50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	13,—	13,50
Oszták „ „ „	18,50	19,—
Olasz „ „ „	13,—	13,50
Bazilika sorsjegy	10,50	11,—
Jó-zív „ „ „	3,25	3,55

Pénzremek:

Cs. és kir. arany	—	—	5,84	5,90
20 márkás arany	—	—	12,24	12,28
20 frankos arany	—	—	9,92	9,96
1 font sterling	—	—	12,46	12,50

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, április 23.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Készbuzát ma nem nagy mennyiségben, de sürgösen kínáltak, a míg a vételkedv igen gyenge maradt, mire az irányzat igen lanyhává változott és a forgalmazott 15,000 mm.-ből waggon áruk 10 krral, hajórakományok 5-7 1/2 krral olcsóbban voltak csak elhelyezhetők.

Ela dá s ok:

Tiszavidéki. 100—80 mm. 7,70 frt. 100—80 mm.

7,55 frt.
frt. 100—
800—79
mm. 7,50

Re
Za

Te
gülték.

Ha
tések la

kat hozt

hatott.

mok la

által, ho

B u

R o

Ter

Za

Rep

B u

R o

Ter

Za

Rep

Hivatalo

Idő

— É

Budapest

Budape

) P.-Lad

Csak P.-L

Szatmár

Csak Szat

Szatmár

) Miskolc

) Miskolc

Szerencs

H.-Böszörm

Sz.-M

Füzes-Abor

„

„

„

a reggel 8

az déli 12

az este 10

) P.

) Ka

) Ju

re

Budapest

„

Nagyvárad

Csak P.-L

M.-Sziget

„

Csak Szatm

) Poprád-F

) Kassa-S

) Poprád-F

B.-Szt.-M

H.-Böszörm

F.-Abony fel

„

„

„

) Pod

) Ka

) Pop

Tapeta és stucc dekorációk gyári raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **több mint 400 bordurokkal dekorált**

tapeta mintáim

(helyekből en gross raktárt tartok) elkészülvén, mintakönyveimet a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

Külföldről szerződött szakavatott munkásaim valamint összekötéseim által az első német francia tapeta s papirmaché gyárosokkal abban a helyzetben vagyok, hogy **minden tekintetben**

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim kívánságát teljesíthetni, mint bármely vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és bérmentve készítek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki közönségnek eddigi szives támogatásukért meleg köszönetet mondok, kérem b. bizalmukkal továbbra is megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó
Darabos-utca 988.

Kárpit és papír maché gyári raktára.

Tapetirozási és festészeti vállalat.

Tapetirozási és festészeti vállalat.

BORJUBÉLEKET

vásárol

a legmagasabb áron készpénzért

LEOPOLD SAMEL

Teplitz, Csehország.

Egy ebédlő szoba butor
elköltözés miat eladó.

Értekezhetni május elsejéig
Széchényi-u. 1773. szám alatt,
Godhammer-féle ház.

Megérkezett idei friss
töltésű

Krondorfi savanyuvíz

elismert

legtisztább alkalikus

asztali és gyógyvíz.

Kapható helyben minden fűszerkereskedésben.

**Valódi
szegedi paprika!**

Tisztelt háziasszony!
Ha igazán finom, pikáns és jóízű-gulyást akar készíteni, próbálja a valódi

Pártos-paprikát

használni.

Paprikám saját felügyeletem alatt a legnemesebb hüvelyekből természetlik, minőségére nézve egyhe, pikáns ízű és zamatos és az ételeket szép pirosra festi; feltétlenül a legfinomabb mit ezen téren elő lehet állítani.

Egy kiló ára 1 frt. 20 kr. Szétküldés 2 3 és 5 kilós postaszákokban utánvét mellett. 5 kilót bérmentve küldök.

Pártos Nándor

paprika-termelő **SZEGEDEN**

Szállodások és vendéglősöknek kedvezmény árak.

Minden köhögés

valamint a tüdő, gége és lélegző csövek bármily katarrális megbetegedése, továbbá légzési nehézségek, szűkmellűség, asthma, elnyálkásodás, hurutok, rekedtség, torok-csiklandózás — kezdő tüdővész leggyorsabban meggyógyíttatnak az évek óta legjobbnak bizonyult, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott szerek: **Szt.-György tea**

csomagonként 50 kr., és ahhoz tartozó **Szt.-György-katarr-por** dobozonként 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. —
Eredmény már néhány nap múlva észlelhető.

Kevesebb mint két csomag nem küldetik postai küldeménynél csomagolás és fuvarlevélért 20 krral több; minden megrendelés közvetlenül a

Szt. György gyógyszertárhoz, Bécs, V/2., Wimmergasse 33. intézendő.

Az összeg előleges beküldése postautalvány által kívánatos.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat
Budapest, V., Bálvány-utca 8.

ajánlja a c. gőzmal-
moknak, szeszgyá-
raknak és egyéb
iparvállalatoknak,
valamint a küszö-
bön álló

cséplési idényre

a gazdakö-
zönség és
cséplőgépe-
tulajdono-
soknak kitűnő
minőségű

akna, koczka és darabos szenét

czenteri, királdi stb. bányáiból

legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb boeresztő-szer
kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására
Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

